

Primární literatura (zdroje)

Apokryfy. Biblí české díl pátý v původním znění kralickém. Praha 1952.

BAŠUS, Bedřich B. – PÍPAL, Blahoslav. *Kniha Přísloví. Pět svátečních svitků. Revize kralického znění*. Praha: Kalich, 1985 (zkratka: Bašus).

Biblia Hebraica Stuttgartensia. Stuttgart, 1990.

Biblí svatá, podle posledního vydání kralického z roku 1613. Praha, 1950.

Bible svatá aneb všecka svatá Písma Starého i Nového zákona. Kralický text z roku 1613 opravený podle původních textů (tzv. Karafiátova revize). Praha, 1969.

Bible kralická šestidílná. Kompletní vydání s původními poznámkami. Praha: Česká biblická společnost, 2014.

Bible. Písmo svaté Starého a Nového zákona. Ekumenický překlad. Praha, 1985 (zkratka: ČEP).

Bible. Český studijní překlad. Praha: Nakladatelství KMS, 2009 (zkratka: ČSP).

BOGNER, Václav. *Starý zákon. Knihy rozjímavé I. Job, Přísloví, Kazatel, Píseň písní*. Praha: Česká katolická charita, 1978.

BOGNER, Václav. *Starý zákon. Knihy rozjímavé III. Sirachovec, Kniha moudrosti*. Praha: Česká katolická charita, 1976.

Česká bible hlaholská (bible Vyšebrodská). Euroslavica, Praha, 2000.

Elberfelder Studienbibel mit Sprachschlüssel und Handkonkordanz. 5. auflage, Witten, 2015.

FISCHL, Viktor. *Poezie Starého zákona*. Praha: Garamond, 2002 (zkratka: Fischl).

HALAS, František – HALASOVÁ, Dagmar. *Jeruzalémská bible*. 1. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2009. 2229 s.

HEGER, Josef. *Písmo svaté Starého zákona. Díl II. Knihy básnické-poučné*. Praha: Česká katolická charita, 1956 (zkratka: Heger).

Kniha Přísloví. Text a výklady ve znění kralickém z roku 1582. Kutná Hora: Česká biblická práce, 1940.

Kniha Přísloví. Praha: Nakladatelství KMS, 2002.

Pirkej avot. Výroky otců. Přeložil B. Nosek. Praha: Sefer, 1994.

ROHÁČEK, Jozef. *Svätá Biblia. Revidovane vydanie*. Svetová biblická spoločnosť (vročenie neuvedeno).

Rukopisy od Mrtvého moře. Praha: Oikoymenh, 2007.

Rukopisy od Mrtvého moře. Praha, 2007.

Řeči Mojžíšovy. Pátá kniha tory. Přeložil G. Sicher. Praha: Melantrich, 1950 (zkratka: Sicher).

Septuaginta. edit. A. Rahlfs. Stuttgart, 1953.

The Holy Bible. New International Version. London, 1984.

The NIV Study Bible. New International Version. Michigan: Grand Rapids, 1985.

Starý zákon. Překlad s výkladem. Dodatek: Apokryfy. Praha: Kalich, 1985.

MANDELKERN, Solomon. *Veteris Testamenti Concordantiae Hebraicae atque Chaldaicae*. 1937.

LISOWSKY, Gerhard. *Konkordanz zum hebräischen Alten Testament*. Stuttgart, 1958.

BIČ, Miloš – SOUČEK, Josef Bohumil. *Biblická konkordance* (tzv. trojdílná). Praha: Kalich, 1961–1967.

Slovníky, gramatiky a encyklopedie

ALLMEN, von Jean Jacques (ed.). *Biblický slovník*. Praha: Kalich, 1987 (heslo Moudrost zpracoval E. Jacob).

BALABÁN, Milan. *Kořeny a květy biblických pojmů*. Benešov: Eman, 2012.

BERGSTRÄSSER, Gotthelf. *Hebräische Grammatik*. Leipzig, 1918.

BIANCHI, Enzo. *Klíčové pojmy křesťanské spirituality*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2009.

BLAU, Joshua. *A Grammar of Biblical Hebrew*. Wiesbaden, 1976.

BLUNCK, Jürgen. *Biblisches Wörterbuch*. Wuppertal, 1997.

BODA, Mark J. – McCONVILLE, J. Gordon (eds.). *Dictionary of the Old Testament Prophets*. USA, 2012.

BOTTERWECK, Johannes – RINGGREN, Helmer. *Theological Dictionary of the Old Testament*, vol. I–XV, 1974–1995. Grand Rapids, Michigan.

CLINES, David J. A. (ed.). *The Dictionary of Classical Hebrew*. Sheffield Academic Press, 1993.

Dictionary of the Old Testament. Wisdom, Poetry and Writings. Nottingham: Inter-Varsity Press, 2008.

DANĚK, Slavomil C. *Principia Hebraitis Veteris Testamenti Grammatica*. Praha, 1935.

Dictionary of the Old Testament. Wisdom, Poetry and Writings. Nottingham: Inter-Varsity Press, 2008.

DOUGLAS, James D. (ed.). *Nový biblický slovník*. Praha: Návrat domů, 1996.

ELIADE, Mircea. *The Encyclopedia of Religion*. New York: MacMillan Publishing Company, 1987.

Encyklopedia Judaica. Jerusalem, 1996, vol. 10.

GESENIUS, Wilhelm. *Hebräisches und aramäisches Handwörterbuch über das Alte Testament*. Berlin. Göttingen. Heidelberg, 1954.

GESENIUS, Wilhelm – KAUTZSCH, Emil. *Hebräische Grammatik*. Zürich, 1991.

GREEN, Joel B. (ed.). *Dictionary of scripture and ethics*. Grand Rapids, Michigan, 2011.

GREYER, Oskar. *Hebräische Grammatik für den akademischen Unterricht*. München, 1962.

HELLER, Jan. *Výkladový slovník biblických jmen*. Praha: Centrum biblických studií, 2003.

JENNI, Ernst – WESTERMANN, Claus. *Theological Lexicon of the Old Testament*. Vol. 1–3. Massachusetts, 1997.

- JENNI, Ernst – WESTERMANN, Claus. *Theologisches Handwörterbuch zum Alten Testament*. Band I. München, Zürich, 1978; Band II. München, Zürich, 1978.
- KLÍMA, Otakar – SEGERT, Stanislav. *Mluvnice hebrejštiny a aramejštiny*. Praha, 1956.
- KÖHLER, Ludwig Hugo – BAUMGARTNER, Walter. *Lexicon in Veteris Testamenti Libros*. Leiden, 1953.
- LEON-DUFOUR, Xavier. *Slovník biblické teologie*. Praha: Academia, 2003.
- LEEUWEN, Raymond. C. Van, In: VANHOOZER, Kevin. J.
- MURPHY, Roland E. *Proverbs*. Word Biblical Commentary. Vol. 22, 1998 (WBC). *New Dictionary of Theology*. Leicester, 1988.
- NEWMAN, Ja'akov – SIVAN, Gavri'el. *Judaismus od A do Zet*. Praha: Sefer, 1992.
- NOVOTNÝ, Adolf. *Biblický slovník*. Praha, 1956.
- PAVLINCOVÁ, Helena. (ed.). *Slovník judaismus, křesťanství, islám*. Praha: Mladá fronta, 1994.
- PÍPAL, Blahoslav. *Hebrejsko-český slovník ke Starému zákonu*. Praha, 1974.
- SCHMIDT, Werner H. – DELLING, Gerhard. *Wörterbuch zur Bibel*. Berlin, 1972.
- SCHWENNEN, Jürgen. *Biblische Eigennamen*. Stuttgart, 1995.
- Slovník. judaismus, křesťanství, islám*. Praha: Mladá fronta, 1994.
- STÄHLI, Hans-Peter. *Hebräisch Vokabular*. Zürich, 1984.
- STEUERNAGEL, Carl. *Hebräische Grammatik*. Leipzig, 1953.
- STRACK, Hermann – JEPSEN, Alfred. *Hebräische Grammatik mit Übungsbuch*. München, 1930.
- Theological Dictionary of the Old Testament*. Vol. II. Grand Rapids, Michigan, 1988.
- Theologisches Wörterbuch zum Alten Testament*. Band I–X. Stuttgart, 1973–2000.
- VanGEMEREN, Willem A. *New International Dictionary of the Old Testament Theology and exegesis*. Svazek I.–V. Carlisle, Paternoster, 1997.
- VANHOOZER, Kevin J. (ed.). *Dictionary for Theological Interpretation of the Bible*. Grand Rapids, Michigan (Baker Academic; London: SPCK), 2005. 896 s.
- WEINHEIMER, Hermann. *Hebräisches Wörterbuch in sachlicher Ordnung*. Tübingen, 1918.
- ZODHIATES, Spiros (hrsg.). *Lexikalischer Sprachschlüssel zum Alten Testament*, In: *Elberfelder Studienbibel mit Sprachschlüssel und Handkonkordanz*. Witten, 2015.

Výklady

- BÁNDY, Juraj. *Exegéza vybraných kapitol zo Starej zmluvy*. Bratislava, 1999.
- BIČ, Miloš. *Výklady ke Starému zákonu V*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1996.
- BENEŠ, Jiří. *Nevystižitelný Bůh*. Praha: Vyšehrad, 2010.
- BENEŠ, Jiří. *Prameny pro divoké osly*. Praha: Vyšehrad, 2020.
- BENEŠ, Jiří. *Desatero přikázání*. Praha: Advent-Orion, 2020.
- BENEŠ, Jiří. *Pláč Jeremjášův*. Praha: Advent-Orion, 2020.
- BENEŠ, Jiří. *Hlas duše. Žalmy (1–30)*. Praha: Advent-Orion, 2022.
- BRANDENBURG, Hans. *Das Buch der Sprüche, der Prediger und das Hohelied. Die Weisheit und die Liebe*. Giessen und Basel, 1971.

- BUZZELL, Sidney S. *Sprüche*. In: *Das Alte Testament erklärt und ausgelegt* (hrsg. WALVOORD, John F. – ZUCK, Roy F.), band 2. Stuttgart, 1991.
- DAVIDSON, Francis (ed.). *The New Bible Commentary*. London, 1968.
- DELITZSCH, Franz – KEIL, C. Franz. *Commentary on the Old Testament*. Vol. 6. Proverbs, Ecclesiastes, Song of Solomon. Peabody, Massachusetts, 1966.
- DIETRICH, Werner. *Das Buch der Sprüche*. Wuppertal, 1985.
- ESTES, Daniel J. *Handbook on the Wisdom Books and Psalms*. Grand Rapids, Michigan, 2005 (zkratka: Estes).
- ESTES, Daniel J. *Hear, My Son: Teaching and Learning in Proverbs 1–9*. New Studies in Biblical Theology 4. Grand Rapids: Eerdmans, 1997 (v monografii necitováno).
- FLOSSMANN, Karel. *Moudrost ve Starém zákoně*. Praha: Česká katolická charita, 1989.
- FOX, Michael. *V. Proverbs 1–9. A New Translation with Introduction and Commentary*. New York, London, Toronto, Sydney, 2000.
- FOX, Michael V. *Proverbs 10–31. A New Translation with Introduction and Commentary*. New Haven – London: Yale University Press, 2009.
- FRITSCH, Charles T., SCHLOERB, Rolland W. *The Book of Proverbs*. In: BUTTRICK, George A. (ed.): *The Interpreter's Bible*. Vol. IV. Abingdon Press, Nashville, Tennessee, 1955.
- GEMSER, Behend. *Sprüche Salomos*. Tübingen, 1937.
- GUTHRIE, Donald – MOTYER, J. Alec. *Kommentar zur Biber*. Wuppertal, 1998.
- JAVORNICKÝ, David. *Etické typy v etice knihy Přísloví*. Dizertační práce na ETF UK Praha, 2003 (nepublikováno).
- JOHNSON, John Edgar. *An Analysis of Proverb 1:1–7*. Bibliotheca sacra 1987; 144/419–432.
- HÁJEK, Viktor – RŮŽIČKA, Miroslav – KREJČÍ, M. *Knih Přísloví*. Na každý den (roč. VIII.). Praha: Kalich, 1961.
- HÁJEK, Miloslav. *Evangelium podle Matouše*. Část I., výklad kapitol 1–9. Praha: Kalich, 1995.
- KLÍMA, Lukáš. „Upír“ ve Starém zákoně. Křesťanská revue LXXV – 4/2008.
- KOVÁŘ, František. *Malá Bible*. Výbor hlavních míst z knih Písma svatého Starého i Nového zákona. Díl III. Praha: Blahoslav, 1955.
- KREJČÍ, M., In: HÁJEK, Viktor.
- LANG, Bernhard. *Anweisungen gegen die Torheit. Sprichtwörter – Jesus Sirach*. Stuttgarter Klainer Kommentar, AT 19. Stuttgart, 1973.
- McKANE, William. *Proverbs (A New Approach)*. London: SCM Press LTD, 1985 (Fourth impression).
- MEINHOLD, Arndt. *Die Sprüche*. Teil I. Sprüche 1–15. Zürcher Bibelkommentare zum Alten Testament 16.1., Teil II. Sprüche 16–31. ZBAT 16.2., Zürich, 1991.
- MRÁZEK, Jiří. *Evangelium podle Matouše*. Praha: Česká biblická společnost, 2011.
- MRÁZEK, Jiří. *Zjevení Janovo*. Praha: Česká biblická společnost, 2012.
- MURPHY, Roland E. *Proverbs*. Word Biblical Commentary. Vol. 22. Nashville: Thomas Nelson Publishers, 1998 (zkratka WBC).
- NOVOTNÝ, Tomáš. *Deuteronomium 6 – Přísloví 3*. Teologická reflexe 1/1997.
- NOVOTNÝ, Tomáš. *Teologie knihy Přísloví aneb jak odpovědět hlupákovi*. Disertační práce ze Starého zákona odevzdaná na KEBF, Praha, 1988.

- NOVOTNÝ, Tomáš. *Kohelet – Výklad biblické knihy Kazatel s použitím midrašů a středověkých židovských komentářů*. Praha: Oliva, 1998.
- PEMBERTON, Glenn D. *The Rhetoric of the Father in Proverbs 1–9*. *Journal for the Study of the Old Testament* (JSOT 30.1 /2005/), p. 63–82.
- PÍPAL, Blahoslav. *Moudrost knihy Přísloví*. Praha: Kalich, 1992.
- REES JONES, W. A. – WALLS, Andrew F. *The Proverbs*. In: DAVIDSON, Francis (ed.): *The New Bible Commentary*. London, 1968.
- RINGGREN, Helmer – ZIMMERLI, Walther. *Sprüche/Prediger*. *Das Alte Testament Deutsch – ATD 16/1*. Göttingen, 1980 (zkratka ATD).
- Starý zákon. Překlad s výkladem*, svazek 10, Praha, 1979.
- RŮŽIČKA, Miroslav, In: HÁJEK, Viktor.
- SANDOVAL, Timothy J. *Proverbs*. In: GREEN, Joel B. (ed.). *Dictionary of scripture and ethics*.
- SEGERT, Stanislav. *Přísloví*. In: NOVOTNÝ, Adolf. *Biblický slovník*.
- WALTKE, Bruce K. *The Book of Proverbs*. Chapter 15–31. *New International Commentary on the Old Testament*, Grand Rapids: Eerdmans.
- WALTON, John H., MATTHEWS, Victor H., CHAVALAS, Mark W. *The IVP Bible Background Commentary. Old Testament*. Inter-Varsity Press Academic, Illinois, 2000.
- WHYBRAY, R. Norman. *Proverbs*. Grand Rapids: NCBC, 1984.
- ZIMMERLI, Walther. *Zur Struktur der alttestamentlichen Weisheit*. In: *Zeitschrift für die Alttestamentliche Wissenschaft* 51 (1933).

Ostatní literatura

- ADAMS, S. L. *Sirach*. In: GREEN, Joel B. (ed.): *Dictionary of scripture and ethics*.
- ANDERSON, George Wishard. *The History and Religion of Israel*. Oxford, 1985.
- ASSMANN, Jan. *Das kulturelle Gedächtnis: Schrift, Erinnerung und politische Identität in frühen Hochkulturen*. München: beck, 1992.
- ARCHER, Gleason L. *A Survey of Old Testament Introduction*. Chicago: Moody Press, 1977.
- BAUCKMANN, Ernst G. *Die Proverbien und die Sprüche des Jesus Sirach*. In: *Zeitschrift für die Alttestamentliche Wissenschaft* 72 (1960).
- BALABÁN, Milan. *Spravedlnost ve Starém zákoně*. In: *Akademie u sv. Mikuláše. Sborník přednášek 2004/2005*. Praha, 2005.
- BALABÁN, Milan. *Hebrejské poselství a hebrejský jazyk*. In: *Akademie u sv. Mikuláše. Sborník přednášek 2005/2006*. Praha, 2006.
- BALABÁN, Milan. *Ženský prvek ve Starém zákoně*. In: *Akademie u sv. Mikuláše. Sborník přednášek 2005/2006*. Praha, 2006.
- BALABÁN, Milan. *Zlo – jak se stává zlým*. In: *Akademie u sv. Mikuláše. Sborník přednášek 2006/2007*. Praha, 2007.
- BALABÁN, Milan. *Jímavé portréty biblických žen*. Praha: Kalich, 2009.
- BALABÁN, Milan. *Hebrejské myšlení*. Praha: Herrmann a synové, 1993.
- BALDERMANN, Ingo. *Úvod do biblické didaktiky*. Jihlava: Mlýn, 2004.
- BÁNDY, Juraj. *Teológia Starej zmluvy*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2003.

- BARUCQ, André, GRELOT, Pierre. *Moudrost*. In: LEON-DUFOUR Xavier.
- BIČ, Miloš. *Palestina od pravěku ke křesťanství*. III. Řeč a písemnosti. Praha, 1950.
- BIČ, Miloš. *Ze světa Starého zákona*. Praha: Kalich. I. (1986), II. (1989).
- BRUCE, Frederick F. – DAVIDSON, Francis. *The Wisdom literature of the Old Testament*, In: DAVIDSON, Francis. (ed.): *The New Bible Commentary*. London, 1968.
- BRUEGGEMANN, Walter. *Bible a postmodetní představivost*. Praha: Vyšehrad, 2016.
- BRUEGGEMANN, Walter. *Theology of the Old Testament. Testimony, Dispute, Advocacy*. Fortress Press, Minneapolis, 1997.
- BUEHLMANN, Alain, In: RÖMER, Thomas; MACCHI, Jean-Daniel; NIHAN, Christophe.
- CAMPBELL, Ross. *Potřebuji tvou lásku*. Praha: Návrat domů, 1992.
- COL, Rudolf. *Biblická stylistika a poesie*. Olomouc, 1948.
- DEEN, Edith. *All of the Women of the Bible*. New York: HarperCollins, 1988.
- DEISSLER, Alfons. *Chodit s Bohem. Významné texty Starého zákona*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1999.
- DILLARD, Raymond B. – LONGMAN, Tremper. *Úvod do Starého zákona*. Praha: Návrat domů, 2011.
- DOBSON, James. *Výchova chlapců*. Praha: Návrat domů, 2002.
- DOSTÁL, Dominik. *Sémiotická analýza narativu knihy Exodus v perspektivě konceptu sémiosféry Jurije Lotmana*. Theologická revue HTF UK. ISSN 7617-53; vol. 91, č. 4/2020.
- DUBINOVÁ, Terezie. *Ženy v Bibli, ženy dnes*. Praha: Židovské muzeum, 2008.
- EDERSHEIM, Alfred. *History of Judah and Israel from the birth of Solomon to the reign of Ahab*. In: *Bible History. Old Testament*. Vol. V. Grand Rapids, Michigan, 1990, str. 107.
- ELIADE, Mircea. *Pojednání o dějinách náboženství*. Praha: Argo, 2004.
- ELIADE, Mircea. *Posvátné a profánní*. Praha: Oikumené, 2006.
- ELIADE, Mircea. *Dějiny náboženského myšlení*. Praha: Oikumené, 1995–1997 (sv. I–III).
- FILIPI, Pavel. *Pozvání k naději*. Praha, 2006.
- FEDER, Richard. *Život a odkaz*. Kapitola: *Rodiče a děti – učitelé a žáci*. Praha, 1976.
- FEDER, Richard. *Dobro a zlo*. In: *Židovská ročenka 5719 / 1958–69*. Praha.
- FOHRER, Georg. *Introduction to the Old Testament*. London: SPCK, 1978.
- FOHRER, Georg. *Erzähler und Propheten im Alten Testament. Geschichte der israelitischen und frühjüdischen Literatur*. Heidelberg. Weisbaden, 1988.
- FUCHS, Eric. *Co dělá naše jednání dobrým?* Jihlava: Mlýn, 2003.
- FUNDA, Otakar A. *Sekularizované hodnoty hebrejské Bible v evropském myšlení*. In: Šalom. Pocta Bedřichu Noskovi k sedmdesátým narozeninám. Brno: L. Marek, 2012.
- GREENBLATTOVÁ, Ráchel L. *„Aby vyprávěli svým dětem“*. Paměť židovské obce v raně novověké Praze. Praha: Academia, Praha, 2016.
- HAYES, John H. *An Introduction To Old Testament Study*. Abingdon, Nashville, 1980.
- HEJDÁNEK, Ladislav. *Myšlenka vítězné pravdy jako perspektiva pro Evropu*. In: *Akademie u sv. Mikuláše. Sborník přednášek 2004/2005*. Praha, 2005.
- HELLER, Jan. *Starověká náboženství*. Praha: Kalich, 1978.

- HELLER, Jan – MRÁZEK, Milan. *Nástin religionistiky*. Praha: Kalich, 2004.
- HELLER, Jan. *Na čem mi záleží*. Praha: Vyšehrad, 2009.
- HELLER, Jan. *Pojetí života v Písmu*. In: *Pozdní sklizeň*. Praha: Advent-Orion, 2000.
- HELLER, Jan. *Posvátno ve Starém zákoně*. Praha: Advent-Orion, 2000.
- HELLER, Jan. *Základní antropologické termíny u Hebrejců a Řeků (tělo a duše)*. In: *Pozdní sklizeň*. Praha: Advent-Orion, 2000.
- HELLER, Jan. *Spravedlnost v Izraeli*. In: *Akademie u sv. Mikuláše. Sborník přednášek 2004/2005*. Praha, 2005.
- HERCIKOVÁ, Pavla Edita. *Podněty starozákonních textů pro výchovu*. In: *Podněty starozákonní literatury pro výchovu a formaci*. Olomouc, 2011.
- HERYÁN, Miroslav. *Zkoušky víry (Num 10–14)*. Vydala Synodní rada Českobratrské církve evangelické 2. 5. 1958 (pod číslem N-90-58).
- HILSON, David F.: *Old Testament Introduction 2. The Books of the Old Testament*. London, 1979.
- HOŠEK, Pavel. *V dobrých rukou*. Praha: Vyšehrad, 2013.
- HOUSE, Paul R. *Old Testament Theology*. Illinois: IVP Academic, 1998.
- HUBBARD, David A. *Moudrost*; In: DOUGLAS: *Nový biblický slovník*.
- HUS, Jan. *Betlémská poselství*. Praha, 1947.
- CHILDS, Bevard S. *Introduction to the Old Testament as Scripture*. Philadelphia, 2011.
- KAISER, Otto. *Einleitung in das Alte Testament*. Gütersloh, 1970.
- KAISER, Otto. *Odkaz alexandrijských Židů. Úvod do deuterokanonických knih Starého zákona*. Praha: Vyšehrad, Praha, 2006.
- Katechismus katolické církve*. Praha: Zvon, 1995.
- KIDNER, Derek. *Knihy poetické a mudroslovné*. In: ALEXANDER, D. a P. (eds.): *Průvodce Biblií*. Praha: Česká biblická společnost, 2004.
- KNIGHT, Douglas A. (ed.). *Tradition and Theology in the Old Testament*. London, 1977.
- KROUPA, Jan. *Je to báječné, je to marné*. In: *Umění darovat 23/2017*. ISSN 4390-53.
- KUBÁČ, Vladimír. *Úvod do hebrejského textu Starého zákona*. Praha, 1991.
- KUBÁČ, Vladimír. *Starozákonní evangelium*. Náboženská revue 1.2/1966, str. 29–35.
- KUBÁČ, Vladimír. *Žena v pohledu Starého zákona*. Teologická revue 3/1973.
- KUBÁČ, Vladimír. *Člověk před Boží tváří*. Praha: Vyšehrad, 2016 (předtím: Teologická revue 3/1982).
- KUBÁČ, Vladimír. *Teologické pojetí dějin Božího lidu*. In: KUBÁČ, Vladimír: *Člověk před Boží tváří*. Praha: Vyšehrad, 2016.
- KUSHNER, Lawrence. *Na tomto místě byl Bůh a Já, já jsem to nevěděl*. Praha, 2005.
- KUSHNER, Harold S. *Když všechno, co jste kdy chtěli, pořád nestačí*. Praha: Portál, 2019.
- LEGRAND, Thierry. *Sírachovec*. In: RÖMER, Thomas; MACCHI, Jean-Daniel; NIHAN, Christophe.
- MATĚJKA, Jan. *Boží slovo v liturgii*. Praha: Zvon, 1996.
- MATTHEWS, Victor H. *Manners and Customs in the Bible*. Peabody, Massachusetts, 1995.
- MAYER, Rudolf. *Einleitung in das Alte Testament*. II. Teil. Spezielle Einleitung. München, 1967.

- MCKENZIE, John L. *Geist und Welt des Alten Testament*. Luzern, 1962.
- MAIMONIDES. *Šmona praktik*. V češtině: *Rabiho Moše ben Majmona Osm kapitol o lidské duši a mravním konání*. Přeložil Bedřich Nosek. Praha: Sefer, 2001.
- MOSELEY, Marcus. *Being For Myself Alone: Origin of Jewish Autobiography*. Stanford, CA: Stanford University Press, 2005.
- Mravoučné pokyny a rady Maimuniho staršího Maimunimu mladšímu později zvanému Rambam*. In: *Židovská ročenka 5742 / 1982*, Praha, str. 16–22.
- NĚMEC, Igor (ed.). *Slova a dějiny*. Praha: Academia, 1980.
- NOSEK, Bedřich. *Mistři zákona a jejich učedníci*. In: *Židovská ročenka 5757 / 1996–97*. Praha.
- NOSEK, Bedřich. *Pirkej avot. Výroky otců. Traktát Babylónského talmudu s paralelním českým překladem a komentářem*. Praha: Sefer, 1994.
- NOVOTNÝ, Tomáš. *Moudrost v jidiš příslovích*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2020.
- OEMING, Manfred. *Úvod do biblické hermeneutiky*. Praha: Vyšehrad, 2001.
- Orchot cadikim*. Česky jen pátá kapitola: *Brána mlčení*. In: *Židovská ročenka 5757 / 1996–97*, Praha.
- PACNER, Stanislav. *Důvěra a naděje v Hospodina jako postoj vůči strachu*. In: *Podněty starozákonní literatury pro výchovu a formaci*. Olomouc, 2011.
- PERDUE, Leo G. *Wisdom Literature*. In: GREEN J. B. (ed.): *Dictionary of scripture and ethics*.
- PREUSS, Horst Dietrich. *Old Testament Theology*. Vol. II. Westminster John Knox Press Louisville, Kentucky, 1995 (Vol. I.); 1996 (Vol. II.).
- PURY, Albert de. *Člověk a zvíře – stvoření Boží*. Praha: Kalich, 1999.
- RAD, Gerhard von. *Wisdom in Israel*. London, 1978.
- RAD, Gerhard von. *Old Testament Theology*. Vol. I. London, 1979.
- RAD, Gerhard von. *Die Josephsgeschichte*. Neukirchen, 1964.
- RENDTORFF, Rolf. *Hebrejská bible a dějiny*. Praha, 1996.
- RENDTORFF, Rolf. *Theologie des Alten Testaments*, Band 1, 1999.
- RICHTER, Wolfgang. *Recht und Ethos*. München, 1966.
- ROGERSON, John W. *A Theology of the Old Testament. Cultural Memory, Communication, and Being Human*. Minneapolis: Fortress Press, 2010.
- ROUBALOVÁ, Marcela. *Základní východiska židovské tradice ke zkoumání funkce, tvaru a dekoru memory*. In: BENEŠ, Jiří (ed.), *Otevřené dveře. Soubor statí katedry biblistiky*. Brno: L. Marek, 2010. s. 227–254.
- RÖMER, Thomas; MACCHI, Jean-Daniel; NIHAN, Christophe (eds.). *Úvod do Starého zákona*. Jihlava: Mlýn, 2020.
- RÖMER, Thomas. *Mudroslovná literatura*. In: RÖMER, Thomas; MACCHI, Jean-Daniel; NIHAN, Christophe.
- Řehole Benediktova*. Praha: Benediktinské arcidiákonství sv. Vojtěcha a sv. Markéty 1998.
- SEDLÁČEK, Jaroslav. *Úvod do knih Starého zákona*. Praha, 1904.
- SEGERT, Stanislav. *Synové světla a synové tmy*. Praha: Orbis, 1970.
- SELLIN, Ernst, ROST, Leonhard. *Einleitung in das Alte Testament*. Berlin, 1959.
- SCHMIDT, Werner H. *The Faith of the Old Testament*. Oxford, 1983.

- SCHOFIELD, John Noel. *Law, Prophets, and Writings*. London, 1969.
- SKEHAN, Patrick W. *Studies in Israelite Poetry and Wisdom*. Catholic Biblical Quarterly Monograph Series 1, Washington, D.C.: The Catholic Biblical Association of America, 1971.
- SLÁDEK, Josef. *Kniha Přísloví*. In: ŠOUREK, M. (ed.): *Hovory s Biblií*. Praha: Kalich, 1991.
- SLÁMA, Petr. *Tanu rabanan. Antologie rabínské literatury*. Praha: Vyšehrad, 2010.
- SMOLÍK, Josef. *Starý a Nový zákon v dějinách*. In: „*Pouštěj svůj chléb po vodě ...*“. Sborník pro Milana Balabána. Brno: CDK, 1999.
- SOUČEK, Josef Bohumil. *Bláznovství kříže*. Heršpice: Eman, 1996.
- SOUČEK, Josef Bohumil. *Utrpení Páně podle evangelií*. Praha: Kalich, 1983.
- STEMBERGER, Gunter. *Klasické židovství. Kultura a historie rabínské doby*. Praha: Vyšehrad, 2011.
- STRACK, Hermann L. *Einleitung in das Alte Testament einschliesslich Apokryphen und Pseudoepigraphen*. München, 1906.
- STROBEL, Albert. *Die Weisheit Israels*. München, 1967.
- ŠOLEM, Geršom. *Lid knihy*. In: Židovská ročenka 5742 / 1982. Praha.
- TOMEŠOVÁ, Jana. *Bůh Abrahamův versus Bůh Aristotelův. Hebrejský středověký Dopis proti filosofii z pera anonymního autora*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2020.
- TYDLITÁTOVÁ, Věra. *Stromy se starozákonní tradici*. Středokluky, 2008.
- VACHALA, Břetislav. *Moudrost starého Egypta*. 1992.
- VĚTROVEC, Pavel. *První studium Starého zákona*. Praha: Univerzita Karlova, Karolinum, 2020.
- WALTKE, Bruce K. *An Old Testament Theology*. Grand Rapids, Michigan, 2007.
- WEBER, Otto. *Die Botschaft der Bibel*. Göttingen, 1970.
- WEINER, Harold M. *Der Sabbat*. In: RABIN, Else F.: *Jüdisches Fest, Jüdischer Brauch*. Jüdischer Verlag, Berlin, 1967.
- WEISER, Artur. *Einleitung in das Alte Testament*. Göttingen, 1966.
- WESTERMANN, Claus. *Kurze Bibelkunde des Alten Testaments*. Stuttgart, 1978.
- WESTERMANN, Claus. *Abriss der Bibelkunde. Altes Testament. Neues Testament. Studienausgabe*. Berlin, 1981.
- WIESEL, Elie. *Biblický cizinec*. In: Židovská ročenka 5748 / 1988. Praha.
- WOLFF, Hans Walter. *Anthropologie des Alten Testament*. München, 1973.
- ZOJA, Luigi. *Soumrak otců. Archetyp otce a dějiny otcovství*. Praha: Prostor, 2017.
- Židovská ročenka 5757 / 1996–97, Praha.
- ŽILKA, František. *Dějiny novozákonní doby*. Praha: Kalich, 1925.